

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Literatura Española dos Séculos XX e XXI	Código	613G01040	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es	
Profesorado	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es	
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/2F2UL			
Descrición xeral	Estudo dos autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer e valorar criticamente os autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI, atendendo a unha perspectiva crítica histórico-social.	A1	B1	C6
	A2	B3	
	A5	B5	
	A11	B6	
	A15	B7	
	A16	B10	
	A17		
Coñecer e valorar criticamente os autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.	A1	B1	C6
	A2	B3	
	A11		
	A15		
	A16		

Ser capaz de realizar un comentario dun texto de literatura contemporánea, inseríndoo no seu marco histórico-literario e cultural.	A1 A11 A15 A16	B5 B7 B10	C6
--	-------------------------	-----------------	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción.	1. Panorama da historia política e social de España (séculos XX-XXI) 2. Conceptos básicos: da historia da literatura á socioloxía da cultura
2. A literatura da Idade de Prata	1. Procesos de consagración e canonización. Vangarda vs. retagarda 2. A prensa como eixo de produción 3. A ausencia historiográfica das mulleres
3. Literatura, guerra e dictadura	1. Exilio e redes internacionais da cultura 2. A narrativa da memoria en voces de muller 3. Poesía, resistencia e resiliencia
4. A literatura española de 1975 a 2023	1. Literatura e transición democrática 2. Realismo, compromiso e intervención 3. Feminismo e precariedade: novas narrativas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A2 A15 A16 A17 C6	0	40	40
Obradoiro	B1 B3 B6	30	10	40
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C6	0	22	22
Sesión maxistral	A1 B7 C6	21	24	45
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	É preceptivo ler as lecturas obrigatorias, polas edicións recomendadas, para as datas marcadas e sempre con antelación á explicación do tema no que se explica a lectura.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumnado levará a cabo distintas actividades sobre diferentes aspectos do programa baixo a supervisión da docente. Tres destas actividades erán recollidas ao final da sesión correspondente para a súa corrección e calificación como parte da avaliación da materia.
Traballos tutelados	Traballo puntuable, escollido coa tutela do profesorado. Contará coas instrucións sobre tipoloxía, formato e prazos de entrega a través do Campus Virtual.
Sesión maxistral	O profesorado explicará os fundamentos teórico-prácticos obxecto de estudo da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno acudirá periódicamente a tutorías para aclarar dúbidas sobre os temas suscitados nas aulas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C6	Traballo puntuable, escollido coa tutela do profesorado. Contará coas instrucións sobre tipoloxía, formato e prazos de entrega a través do Campus Virtual.	50
Obradoiro	B1 B3 B6	Valorarase a capacidade crítica do estudantado mediante diversos exercicios prácticos: análise e comentario de textos, elaboración de reseñas, revisións críticas, preparación de materiais de estudo, etc. Tres destes exercicios serán recollidos ao remate da sesión en que se realicen, a fin de proceder á súa corrección e calificación, que computará para a avaliación do 50% da materia.	50

Observacións avaliación

1. En todas as actividades escritas (traballos, exercicios, comentarios...), será valorado o uso correcto e axeitado da lingua española, especialmente para fins académicos.
2. Non será admitida a entrega de traballos fora de prazo. 3. Calquera falta de honradez académica (plaxio, utilización de textos ou ideas dos autores sen indicar a procedencia, copia en tarefas, traballos ou outras variábeis destas características) será penalizada de acordo á normativa vixente na UDC.4. Obterá a calificación de NP (non presentado) o alumnado que non entregue o traballo tutelado, aínda que teña feitas as restantes actividades. Será preciso obter un mínimo de 4 puntos (sobre 10) en cada unha das metodoloxías de avaliación para poder superar a materia.5. O alumnado que teña que avaliarse da materia en segunda oportunidade recuperará tan só as actividades que tiver suspensas. Nese caso, o profesorado facilitará as indicacións oportunas a propósito das características do traballo e tarefas por medio da plataforma Moodle, indicando as datas e procedementos de entrega, para que o alumnado poida organizarse con tempo suficiente.6. A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal). 7. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso do estudantado Erasmus e de convenios internacionais, é un B2 de acordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas.8. Con acordo ao recollido nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, esta materia incorporará a perspectiva de xénero nos seus contidos e organización. Neste sentido, traballarase para identificar e corrixir prexuízos e actitudes sexistas, en pro dos valores de respecto e igualdade. Alumnado con dispensa académica de exención de asistencia Os procedementos e porcentaxes de avaliación serán os mesmos que para o restante alumnado. O profesorado porá ao dispor deste estudantado tanto as instrucións para a realización como os procedementos e datas de entrega a través da plataforma Moodle. As titorías concertaranse por correo electrónico e terán lugar en horario axeitado tanto para o alumnado como para o profesorado. Oportunidade extraordinaria de decembro O alumnado en disposición de optar a examinarse da materia na convocatoria extraordinaria en decembro será avaliado a través da realización dun exame que suporá o 100% da calificación.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alonso, Cecilio (Ed.) (2010). Historia de la literatura española. Vol. 5. Hacia una literatura nacional (1800-1900). Madrid: Crítica - Alonso, Cecilio (2015). Travesías de la modernidad: prensa y letras en España (1890-1914),. Valencina de la Concepción: Renacimiento - Celma Valero, Pilar (1991). Literatura y periodismo en las revistas del fin de siglo. Estudios e índices (1888-1907),. Madrid: Júcar - Huerta Calvo, Javier (Dir.) (2003). Historia del Teatro Español. Madrid: Gredos - Mainer, José Carlos (1993). La Edad de Plata (1902-1939). Ensayo de interpretación de un proceso cultural. Madrid: Cátedra - Mainer, José Carlos (2010). Historia de la literatura española. 6. Modernidad y nacionalismo (1900-1939). Barcelona: Crítica - Gracia, J. & Ródenas, D. (2011). Historia de la literatura española. 7. Derrota y restitución de la modernidad (1939-2010). Barcelona: Crítica - Iravedra, Araceli (2016). Hacia la democracia. La nueva poesía (1968-2000).. Madrid: Visor - Pozuelo Yvancos, José María (Dir.) (2011). Historia de la literatura española. 8. Las ideas literarias (1214-2010). Barcelona: Crítica - Romero Tobar, Leonardo (2006). La literatura en su historia. Madrid: Arco Libros - Vila-Belda, Reyes (Ed.) (2021). Ellas cuentan la guerra. Las poetisas españolas y la guerra civil (Antología 1936-2013). Madrid: Renacimiento - Bértolo, Constantino (2021). ¿Quiénes somos? 55 Libros de la literatura española del siglo XX. Cáceres: Periférica - Zavala, Iris M. (Ed.) (1995). Breve historia feminista de la literatura española (en lengua castellana). Madrid: Dirección General de la Mujer - Cobo Bedia, Rosa & Ranea Triviño, Beatriz (Eds.) (2020). Breve diccionario de feminismo. Madrid: Los Libros de la Catarata - Balló, Tania (2018). Las Sinsombrero 2. Ocultas e impecables. Madrid: Espasa - Balló, Tania (2016). Las Sinsombrero. Sin ellas, la historia no está completa. Madrid: Espasa - Balló, Tania (2022). Las Sinsombrero 3. No quiero olvidar todo lo que sé. Madrid: Espasa - Vilchez de Frutos, María Francisca & Nieva de la Paz, Pilar (2012). Imágenes femeninas en la literatura española y las artes escénicas (siglos XX y XXI). Philadelphia: Society of Spanish and Spanish-American Studies - Ciplijauskaitė, Biruté (1994). La novela femenina contemporánea (1970-1985): hacia una tipología de la narración en primera persona. Santafé de Bogotá: Anthropos - Ruiz Serrano, Cristina (Coord.) (2022). De escrituras y escritoras: otras miradas, otras imágenes en la literatura española en los albores del siglo XXI. Editorial Academia del Hispanismo - Pozuelo Yvancos, José María (2017). Novela española del siglo XXI. Madrid: Cátedra <p>A docente proporcionará bibliografía específica e textos de lectura obrigatoria a través da plataforma do Campus Virtual.</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías